



Briselē, 27.9.2012.
COM(2012) 521 final

2012/0250 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA,

**ar ko groza Padomes Regulu (EK) Nr. 111/2005, ar ko paredz noteikumus par
uzraudzību attiecībā uz narkotisko vielu prekursoru tirdzniecību starp Kopienu un
trešām valstīm**

(Dokuments attiecas uz EEZ)

{SWD(2012) 267 final}

{SWD(2012) 268 final}

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

1.1. Vispārīga informācija

Narkotisko vielu prekursori ir ķīmiskas vielas ar plašu likumīgu izmantojumu, piemēram, plastmasu, farmaceitisku vielu, kosmētikas līdzekļu, smaržu, mazgāšanas līdzekļu vai aromātvielu sintēzē. Šo vielu tirdzniecība likumīgos nolūkos notiek reģionālos un pasaules tirgos, taču dažas no šīm vielām var tikt novirzītas no likumīgiem izplatīšanas kanāliem un izmantotas narkotisko vielu nelikumīgai ražošanai.

Tādēļ narkotisko vielu prekursoru kontrole ir būtisks elements narkotisko vielu apkarošanā. Ņemot vērā šo vielu plašu likumīgu izmantojumu, to tirdzniecību nav iespējams aizliegt. Lai novērstu šo vielu novirzīšanu uz nelegālu izmantošanu, starptautiskā un Eiropas līmenī tika ieviests īpašs regulējums attiecībā uz šo vielu likumīgas tirdzniecības uzraudzību un aizdomīgu darījumu atklāšanu.

Efedrīns un pseidoefedrīns ir ķīmiskas vielas, ko izmanto, lai izgatavotu zāles pret saaukstēšanos un alerģiju. Turklāt šīs abas vielas ir galvenie prekursori metamfetamīna¹ ražošanā. Efedrīns un pseidoefedrīns tiek kontrolēti starptautiskā un Eiropas līmenī, savukārt šīs vielas saturošās zāles netiek kontrolētas nedz tad, kad tās eksportē no Savienības muitas teritorijas, nedz arī tad, kad tās tranzītā šķērso šo teritoriju. Tādēļ narkotiku tirgotāji cenšas iegūt šos prekursorus saturošās zāles metamfetamīna nelegālai ražošanai, jo efedrīnu vai pseidoefedrīnu, kas ir šo zāļu sastāvā, var bez kādām grūtībām ekstrahēt (izmantojot lētu, mājas apstākļos izgatavojamu aprīkojumu un veicot vienkāršus ķīmiskus procesus).

Tas, ka cilvēkiem paredzētās zāles, kuru sastāvā ir efedrīns vai pseidoefedrīns, nav iekļautas Regulas (EK) Nr. 111/2005 noteikumos (ko piemēro narkotisko vielu prekursoru tirdzniecībai starp ES un trešām valstīm), izraisīja situāciju, kurā dalībvalstu kompetentās iestādes nevar apturēt vai konfiscēt šīs zāles, kad tās eksportē no Savienības muitas teritorijas vai kad tās tranzītā šķērso šo muitas teritoriju, kaut arī ir liela varbūtība, ka galamērķa valstī tos izmantos nelegālā metamfetamīna ražošanā.

Starptautiskā līmenī Eiropas Savienība tiek kritizēta par to, ka dalībvalstīs nav nekādu atbilstīgu kontroles pasākumu, lai novērstu šo problēmu. Tāpēc tiek sagaidīts, ka ES likvidēs nepilnību, kas konstatēta spēkā esošajos tiesību aktos, saskaņā ar kuriem muitas un policijas iestādes var apturēt un konfiscēt efedrīnu un pseidoefedrīnu, bet savukārt nevar apturēt un konfiscēt efedrīnu un pseidoefedrīnu saturošās zāles.

Padome 2010. gada 25. maija secinājumos aicināja Komisiju iesniegt tiesību akta priekšlikumu attiecībā uz šo jautājumu.

¹ Metamfetamīns ir amfetamīnu grupas sintētiskā narkotiskā viela. Šī viela smadzenēs stimulē baudas centrus, un tās iedarbība var būt spēcīgāka un parasti ilgāka nekā kokaīnam. Metamfetamīns, kuru var lietot tabletēs, smēķējot, šņaucot vai injicējot, ir īpaši pievilcīgs jauniešiem, jo paaugstina enerģiju, palielina socializēšanas spējas un rada gudrības, lietpratības un varas sajūtu. Šai vielai ir ātra blakusiedarbība uz cilvēka fizisko un psiholoģisko stāvokli, izraisot satraukuma sajūtu, hiperaktivitāti un paranoju.

1.2. Problēmas mērogs (metamfetamīns un tā prekursori)

Eiropā 2009. gadā tika reģistrētas 7400 metamfetamīna konfiskācijas; konfiscētās vielas kopējais apjoms bija aptuveni 600 kg. Laikposmā no 2004. līdz 2009. gadam ir palielinājies gan konfiskāciju skaits, gan arī konfiscētais apjoms. 2009. gadā vairākās Eiropas dalībvalstīs pirmo reizi tika atmaskotas nelegālas metamfetamīna laboratorijas. Tas nozīmē, ka Eiropā metamfetamīna tirgus attīstās.

Starptautiskā līmenī 2009. gadā aptuveni puse pasaulē veikto metamfetamīna konfiskāciju notika Ziemeļamerikā. Āzijas austrumos un dienvidaustrumos veikto konfiskāciju skaits ir pieaudzis vairāk nekā par trešdaļu, turklāt vairākas pazīmes liecina, ka šajā reģionā metamfetamīns tiek ievests no Āfrikas un Irānas Islāma Republikas. Nelegālajiem Āzijas tirgiem par jaunu metamfetamīna avotu ir kļuvusi arī Rietumāfrika.

Efedrīns un pseidoefedrīns ir galvenie metamfetamīna prekursori. No 2007. līdz 2010. gadam ir ļoti svārstījies to metamfetamīna prekursoru konfiskāciju skaits, kas ir zāļu sastāvā. Eiropas līmenī 2007. gadā kopējā konfiscētajā daudzumā šie preparāti gandrīz netika atklāti, savukārt jau 2008. un 2009. gadā šo preparātu apjoms kopējā konfiscētajā daudzumā bija ievērojami palielinājies, bet 2010. gadā tas atkal bija samazinājies².

Pēc tam, kad no 2007. līdz 2009. gadam zāļu konfiskāciju skaits turpināja augt, vairākās valstīs, proti, Meksikā un Centrālamerikas valstīs, tika veiktas efedrīnu un pseidoefedrīnu saturošo zāļu pastiprinātas kontroles, kuru rezultātā 2010. gadā kopējais zāļu konfiskāciju skaits bija samazinājies.

Tomēr konfiskāciju apjoma pieaugums vai samazinājums ir vienkārši rādītājs, kas parāda, kurā pasaules daļā konkrēti notiek šī nelegālā ražošana. Tas, ka attiecībā uz efedrīnu un pseidoefedrīnu saturošajām zālēm nav kontroles mehānisma, joprojām rada bažas gan Eiropas, gan pasaules līmenī.

ES kontroles mehānisma noteikšana šīm zālēm ir vajadzīga tāpēc, lai radītu situāciju, kurā noziedzniekiem būs arvien grūtāk, dārgāk un riskantāk iegūt narkotiku ražošanai nepieciešamās ķīmiskās vielas. Šis priekšlikums ir preventīvs pasākums: tā galvenais uzdevums ir novērst prekursoru novirzīšanu. Priekšlikumā uzsvars tiek likts uz to, lai samazinātu narkotiku ražošanā izmantojamo zāļu piedāvājumu, nevis uz to, lai samazinātu patērētājiem paredzēto zāļu piedāvājumu.

1.3. Atbilstība pārējiem ES politikas virzieniem

Lai samazinātu nelegālu narkotisko vielu piedāvājumu, ir vajadzīgi efektīvi pasākumi to prekursoru novirzīšanas novēršanā, kurus var izmantot nelegālu narkotisko vielu ražošanai. Tādējādi šis pasākums atbilst narkomānijas apkarošanas politikai, kura izklāstīta ES Narkomānijas apkarošanas stratēģijā 2005.–2012. gadam un kurā paredzētas darbības prekursoru piedāvājuma un attiecīgi narkotiku ražošanas samazināšanai.

Šīs iniciatīvas mērķis ir reglamentēt efedrīnu un pseidoefedrīnu saturošo zāļu ārējo tirdzniecību. Patlaban šīs zāles tiek regulētas ar Direktīvu 2001/83/EK. Tomēr minētajā

² 2007. gadā tika konfiscētas 8 tonnas šo prekursoru, no kurām gandrīz 4 % bija zāļu veidā; 2008. gadā tika konfiscētas 3,5 tonnas šo prekursoru, no kurām 51 % bija zāļu veidā; 2009. gadā tika konfiscētas 1,4 tonnas šo prekursoru, no kurām 43 % bija zāļu veidā; 2010. gadā tika konfiscētas 2,9 tonnas šo prekursoru, no kurām 3 % bija zāļu veidā. Šīs konfiskācijas veiktas, pamatojoties uz valstu tiesību aktiem.

direktīvā ir noteikts cits mērķis, proti, mērķis aizsargāt sabiedrības veselību, veicot zāļu ražošanas, izplatīšanas un izmantošanas kontroles nolūkā nodrošināt zāļu kvalitāti, drošumu un iedarbīgumu. Tas izskaidro, kāpēc Direktīvā 2001/83/EK un Regulā (EK) Nr. 111/2005 paredzētie kontroles mehānismi atšķiras.

Zāļu regulējums nesen tika grozīts ar Direktīvu 2011/62/ES, kura attiecas uz to, kā nepieļaut viltotu zāļu nonākšanu legālas piegādes ķēdē. Direktīvā *inter alia* ir paredzēti noteikumi attiecībā uz zāļu izplatīšanas ķēdi Eiropas Savienības teritorijā, aktīvo vielu importu un zāļu „ievešanu”, proti, tādu zāļu ieviešanu muitas teritorijā, kuras nav paredzēts laist tirgū. Šo noteikumu mērķis ir galvenokārt nepieļaut to, ka vielas, uz kurām attiecas *viltotu* zāļu definīcija, *nonāk* legālas piegādes ķēdē. Ņemot vērā to, ka jautājums par narkotisko vielu prekursoriem attiecas galvenokārt uz *legāli* ražotajām zālēm, kuras *tiek izņemtas* no legālas piegādes ķēdes, ir maz ticams, ka šie jaunie noteikumi palīdzēs atrisināt problēmu saistībā ar efedrīnu un pseidoefedrīnu saturošo zāļu kontroli brīdī, kad tās eksportē no ES vai kad tās tranzītā šķērso ES.

2. APSPRIEŠANĀS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI

2.1. Apspriešanās ar ieinteresētajām personām

Tika organizēta apspriešanās ar ieinteresētajām personām. Ņemot vērā minētā jautājuma³ sensitivitāti un specifiku, tā nebija sabiedriska apspriešana. Apspriešanās notika tikai ar tām ieinteresētajām personām, kuras šis jautājums skar vistiešāk, proti, runa ir par valstu kompetentām iestādēm (muita, policija un sanitārie dienesti) un farmācijas nozares pārstāvjiem. Lai nepieļautu sensitīvas informācijas nonākšanu narkotiku tirgotāju rokās, ieinteresēto personu atbildes tika apstrādātas konfidenciali.

Apspriešanās rezultātā Komisija saņēma 31 atbildi. No minētajām atbildēm 22 iesūtīja valstu iestādes (3 no šīm iestādēm sniedza tikai daļējas atbildes) un 8 atbildes sniedza nozares pārstāvji (6 ražošanas uzņēmumi un 2 farmaceitu apvienības).

Kopumā ņemot, nozares pārstāvji ir apmierināti ar esošo situāciju, bet neiebilstu pret uzlabojumiem, ja vien tie nepalielinās eksportētāju uzņēmumu administratīvo slogu. Dalībvalstu kompetento iestāžu viedokļi bija šādi: divas trešdaļas izteicās par to, lai grozītu attiecīgo regulējumu (tika atbalstītas dažādas grozījumu pakāpes), savukārt viena trešdaļa izteicās par to, lai saglabātu esošo situāciju, proti, lai regulējumu negrozītu.

2.2. Ietekmes novērtējums

Ietekmes novērtējuma ziņojumā ir noteikti un izvērtēti dažādi politiskie risinājumi, kuru mērķis ir nepieļaut efedrīnu un pseidoefedrīnu saturošo zāļu novirzīšanu nelegālas metamfetamīna ražošanas nolūkā un ieviest kontroles pasākumus attiecībā uz šo zāļu tirdzniecību starp Savienību un trešām valstīm, tai pašā laikā neietekmējot šo zāļu brīvu apriti.

Ietekmes novērtējumā aplūkoti pieci politiskie risinājumi. Pirmajā risinājumā izskatīts tā dēvētais „pamatscenārijs”, kurā Komisija neveic nekādas darbības un tiek saglabāts *status*

³ Pirmkārt, jautājuma priekšmets – narkotisko vielu prekursori – plašākai sabiedrībai nav labi zināms un visticamāk izraisītu atbildes saistībā ar vispārējo situāciju narkotiku jomā; šādām atbildēm minētajā gadījumā nav lielas nozīmes. Otrkārt, minētā problēma un tās iespējamie risinājumi attiecas tikai uz ļoti specifisku aspektu narkotisko vielu prekursoru kontrolē.

quo. 2. risinājuma mērķis ir uzlabot situāciju, ierosinot dalībvalstīm veikt brīvprātīgus pasākumus, savukārt 3., 4. un 5. risinājumā ir paredzēta obligāto kontroles pasākumu ieviešana. Pēdējos trijos minētajos risinājumos paredzamo kontroles pasākumu skaits un intensitāte ar katru risinājumu pieaug. Vēl vienu citu risinājumu, kurā paredzēts aizliegt šo vielu tirdzniecību, neturpināja izskatīt, ņemot vērā attiecīgā pasākuma ietekmi.

No 1. risinājuma būtu jāatsakās, jo no Komisijas tiek sagaidīta pienācīga reakcija gan uz Padomes aicinājumu novērst nepilnības, kas konstatētas narkotisko vielu prekursoru regulējumā paredzētajā kontroles sistēmā, gan arī uz starptautiskās sabiedrības izteiktajām bažām.

2. risinājums tikai daļēji novērstu konstatēto problēmu. Šajā risinājumā ir ierosināti brīvprātīgi pasākumi, kuri būs efektīvi tikai tad, ja tos pieņems visas dalībvalstis. Ņemot vērā šim risinājumam paredzēto instrumentu, šo pasākumu obligāto piemērošanu īstenot nevarēs.

Gan 3., gan 4., gan arī 5. risinājums kompetentajām iestādēm nodrošinātu skaidru tiesisko pamatu efedrīnu un pseidoefedrīnu saturošo zāļu apturēšanai un/vai konfiscēšanai brīdī, kad tās eksportē no Savienības muitas teritorijas vai arī kad tās šķērso šo teritoriju tranzītā. Visi šie risinājumi mazinātu ANO Starptautiskās Narkotiku kontroles padomes izteikto kritiku par ES darbību nepilnībām attiecībā uz šo vielu kontroli. Turklāt visi šie risinājumi (dažādās pakāpēs) dotu iespēju novērst šo zāļu novirzīšanu, tādējādi samazinot metamfetamīna nelegālai ražošanai paredzētā efedrīna un pseidoefedrīna piedāvājumu.

Ja salīdzina visus šos trīs risinājumus, kuru īstenošanai vajadzīgi regulējuma grozījumi, tad 3. risinājums (dalībvalstīm paredzētā iespēja apturēt aizdomīgus sūtījumus) izraisītu tikai nelielu administratīvo slogu; līdzīgs rezultāts var būt sagaidāms arī 4. risinājuma gadījumā (dalībvalstīm paredzētā iespēja apturēt aizdomīgus sūtījumus un pirmsievešanas paziņojums attiecībā uz legāliem sūtījumiem), savukārt 5. risinājums (efedrīnu un pseidoefedrīnu saturošo zāļu tirdzniecības pilnīga kontrole) izraisītu daudz lielāku administratīvo slogu gan kompetentajām iestādēm, gan uzņēmējiem. Pat ja 5. risinājumu varētu uzskatīt par visefektīvāko, jo tiktu ieviesti visstingrākie kontroles pasākumi, tā prasības būtu nesamērīgas ar šajā iniciatīvā noteikto mērķi. 4. risinājuma pievienotā vērtība salīdzinājumā ar 3. risinājumu ir tāda, ka abu apvienoto pasākumu sinerģija palielinās katra šā individuāla pasākuma efektivitāti, savukārt papildu slogs būs neliels, jo pirmsievešanas paziņojuma sistēma jau ir ieviesta un darbojas, turklāt to pirmsievešanas paziņojumu skaits, kas dalībvalstu kompetentajām iestādēm būtu jāšūta katru gadu, ir salīdzinoši neliels. Turklāt, ņemot vērā, ka pirmsievešanas paziņojumi jau ir obligāti 1. kategorijā klasificētajām vielām, būtu loģiski noteikt šādu prasību arī šīs vielas, piemēram, efedrīnu un pseidoefedrīnu, saturošajām zālēm.

No ietekmes novērtējuma izriet, ka 4. risinājums būtu vispiemērotākais konstatētās problēmas risināšanā, jo tas nodrošinātu tiesisko pamatu, paredzētu tikai vienas papildu kontroles prasības uzlikšanu un gandrīz neizraisītu nekādu papildu administratīvo slogu.

3. JURIDISKAIS PAMATS UN SUBSIDIARITĀTE

Šā priekšlikuma juridiskais pamats ir Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 207. pants. 207. pantā ir definēta ES kopējā tirdzniecības politika. Turklāt LESD 3. panta 1. punktā ir noteikta Eiropas Savienības ekskluzīvā kompetence kopējā tirdzniecības politikā.

Padomes Regulā (EK) Nr. 111/2005 ir paredzēti noteikumi par uzraudzību attiecībā uz narkotisko vielu prekursoru tirdzniecību starp Kopienu un trešām valstīm, un tāpēc uz šo regulu attiecas kopējā tirdzniecības politika.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Šis priekšlikums neietekmēs cilvēkresursus un Eiropas Savienības budžetu, līdz ar to tam nav pievienots Finanšu regulas 28. pantā paredzētais finanšu pārskats (Padomes 2002. gada 25. jūnija Regula (EK, Euratom) Nr. 1605/2002 par Finanšu regulu, ko piemēro Eiropas Kopienu vispārējam budžetam).

5. PAPILDU INFORMĀCIJA

Lai vienkāršotu regulas ieviešanu un palielinātu tās efektivitāti, priekšlikumā iekļauti daži papildu grozījumi.

Priekšlikumā ietverti šādi aspekti:

- iespēja grozīt regulas pielikumu, lai ātrāk reaģētu uz jaunām tendencēm, kas var parādīties prekursoru novirzīšanā;
- atsauce uz datubāzi, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 273/2004, kurā ir izdarīti grozījumi; šī atsauce dalībvalstu iestādēm vienkāršotu informācijas paziņošanas procesu saskaņā ar ANO Konvencijas 12. panta 12. punktu;
- pārskatīšanas klauzula, lai izvērtētu, vai grozītā regula efektīvi novērš efedrīnu un pseidoefedrīnu saturošo zāļu novirzīšanu;
- Regulas (EK) Nr. 111/2005 noteikumu pielāgošana noteikumiem par deleģētajiem un īstenošanas aktiem saskaņā ar Līgumu par Eiropas Savienības darbību (LESD).

Komisijai attiecībā uz spēkā esošo regulu ir piešķirtas īstenošanas pilnvaras atbilstīgi Lēmuma 1999/468/EK 4. un 7. pantam. Tā kā šī regula tiek grozīta, šīs pilnvaras ir jāsaskaņo atbilstīgi LESD 290. un 291. pantam. Priekšlikumā paredzētais saskaņojums tika veikts atbilstīgi noteikumiem kopējā vienošanās dokumentā par deleģētajiem aktiem, kuru parakstījis Eiropas Parlaments, Padome un Komisija, un Regulai (ES) Nr. 182/2011, ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu.

Uz priekšlikumu attiecas PTO-TBT nolīgums, tāpēc par to jāinformē PTO.

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA,

ar ko groza Padomes Regulu (EK) Nr. 111/2005, ar ko paredz noteikumus par uzraudzību attiecībā uz narkotisko vielu prekursoru tirdzniecību starp Kopienu un trešām valstīm

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 207. pantu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

pēc apspriešanās ar Eiropas datu aizsardzības uzraudzītāju¹,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,

tā kā:

- (1) Saskaņā ar 32. pantu Padomes 2004. gada 22. decembra Regulā (EK) Nr. 111/2005, ar ko paredz noteikumus par uzraudzību attiecībā uz narkotisko vielu prekursoru tirdzniecību starp Kopienu un trešām valstīm², Komisija 2010. gada 7. janvārī iesniedza ziņojumu Padomei un Eiropas Parlamentam par Kopienas tiesību aktu īstenošanu un darbību narkotisko vielu prekursoru tirdzniecības uzraudzības un kontroles jomā³.
- (2) Komisijas ziņojumā tika norādīts, ka pašreizējā narkotisko vielu prekursoru Savienības kontroles sistēmā efedrīnu un pseidoefedrīnu saturošas zāles, kuru tirdzniecība netiek kontrolēta, tiek novirzītas nelikumīgai narkotisko vielu ražošanai ārpus Savienības, šādā veidā aizstājot starptautiski kontrolēto efedrīna un pseidoefedrīna tirdzniecību. Tāpēc Komisija ierosināja stiprināt tādu no Savienības eksportētu vai tranzītā caur Savienības muitas teritoriju sūtītu efedrīnu vai pseidoefedrīnu saturošu zāļu starptautisko tirdzniecību, kuras tiek novirzītas nelikumīgai narkotisko vielu ražošanai.

¹ OV C [...], [...], [...]. lpp.

² OV L 22, 26.1.2005., 1. lpp.

³ Komisijas ziņojums Padomei un Eiropas Parlamentam saskaņā ar 16. pantu Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 11. februāra Regulā (EK) Nr. 273/2004 un 32. pantu Padomes Regulā (EK) Nr. 111/2005, kuras attiecas uz Kopienas tiesību aktu īstenošanu un darbību narkotisko vielu prekursoru tirdzniecības uzraudzības un kontroles jomā, COM(2009)709 galīgā redakcija.

- (3) 2010. gada 25. maija secinājumos par Savienības tiesību aktu darbību un īstenošanu narkotisko vielu prekursoru jomā Eiropas Savienības Padome aicināja Komisiju iesniegt priekšlikumu attiecīgi grozīt Padomes Regulu (EK) Nr. 111/2005.
- (4) Ir svarīgi precizēt klasificēto vielu definīciju: terminu “farmaceitisks preparāts”, kura avots ir Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvencija pret narkotisko un psihotropo vielu nelegālu apriti, kas 1988. gada 19. decembrī pieņemta Vīnē (turpmāk “Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvencija”), būtu jāaizstāj ar attiecīgu Savienības tiesību aktos izmantotu terminu, proti, “zāles”, un termins “citi preparāti” būtu jāsvītro, jo tas dublē definīcijā jau izmantotu terminu “maisījumi”.
- (5) Būtu jāievieš noteikumi par reģistrācijas apturēšanu vai anulēšanu, lai tie atbilstu spēkā esošajiem noteikumiem par licences apturēšanu vai anulēšanu.
- (6) Zāles, kas satur efedrīnu vai pseidoefedrīnu, būtu jākontrolē, netraucējot to likumīgu tirdzniecību.
- (7) Šajā nolūkā pirms efedrīnu vai pseidoefedrīnu saturošu zāļu jebkāda eksporta Savienības kompetentajām iestādēm būtu jānosūta galamērķa valsts kompetentajām iestādēm pirmsizvešanas paziņojums.
- (8) Dalībvalstu kompetentajām iestādēm būtu jāpiešķir pilnvaras apturēt vai konfiscēt šādus ražojumus, kad tie tiek eksportēti, importēti vai atrodas tranzītā, ja ir pietiekams iemesls aizdomām, ka tie ir paredzēti nelikumīgai narkotisko vielu ražošanai.
- (9) Nolūkā ļaut dalībvalstīm ātrāk rīkoties attiecībā uz jaunām tendencēm narkotisko vielu prekursoru novirzīšanas jomā, būtu jāprecizē to iespējas rīkoties aizdomīgu darbību ar neklasificētām vielām gadījumos.
- (10) Būtu jāizmanto narkotisko vielu prekursoru Eiropas datubāze, lai dalībvalstīm vienkāršotu ziņošanu par konfiskācijām un apturētiem sūtījumiem, lai izveidotu Eiropas reģistru par komersantiem, kam ir licence vai reģistrācija, kas ļaus vieglāk pārbaudīt tādu viņu transakciju leģitimitāti, kas saistītas ar klasificētām vielām un ļaus komersantiem sniegt kompetentajām iestādēm informāciju par savām eksporta, importa vai starpniecības darbībām saistībā ar klasificētām vielām.
- (11) Regulā (EK) Nr. 111/2005 paredzēta datu apstrāde. Šāda datu apstrāde var ietvert arī personas datu apstrādi, kas būtu jāveic saskaņā ar Savienības tiesību aktiem.
- (12) Regula (EK) Nr. 111/2005 piešķir Komisijai pilnvaras dažu tajā paredzēto noteikumu īstenošanai, un šādas pilnvaras ir izmantojamas saskaņā ar kārtību, kura noteikta Padomes 1999. gada 28. jūnija Lēmumā 1999/468/EK, ar ko nosaka Komisijai piešķirto ieviešanas pilnvaru īstenošanas kārtību⁴, un kas grozīts ar Padomes Lēmumu 2006/512/EK⁵.
- (13) Tā kā ir stājies spēkā Lisabonas līgums, Komisijai piešķirtās pilnvaras jāpieskaņo Līguma par Eiropas Savienības darbību (Līgums) 290. un 291. pantam.

⁴ OV L 184, 17.7.1999., 23. lpp.

⁵ OV L 200, 22.7.2006., 11. lpp.

- (14) Lai sasniegtu Regulā (EK) Nr. 111/2005 nospraustos mērķus, Komisijai būtu jādeleģē pilnvaras pieņemt tiesību aktus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 290. pantu, lai noteiktu gadījumus, kad licence nav vajadzīga un paredzētu papildu nosacījumus licenču piešķiršanai, lai paredzētu nosacījumus, saskaņā ar kuriem no kontroles atbrīvo noteiktu kategoriju komersantus un tos komersantus, kas iesaistīti 3. kategorijā uzskaitīto klasificētu vielu nelielu daudzumu eksportā, lai paredzētu kritērijus darījuma likumīgo mērķu pierādīšanai, lai noteiktu informāciju, kas nepieciešama kompetentajām iestādēm komersantu eksporta, importa vai starpniecības darbību uzraudzībai, lai noteiktu tās galamērķa valstis, kurām pirms pielikuma 2. un 3. kategorijas klasificētu vielu eksporta būtu jāsniedz pirmsizvešanas paziņojums, lai paredzētu vienkāršotas pirmsizvešanas procedūras un lai noteiktu tām kopīgus kritērijus, lai noteiktu tās galamērķa valstis, uz kurām eksportējot pielikuma 3. kategorijas klasificētās vielas, būtu jāsaņem eksporta atļauja, lai noteiktu vienkāršotas eksporta atļaujas procedūras un noteiktu tām kopīgus kritērijus un lai šīs regulas pielikumam pievienotu papildu vielas, kā arī, lai izdarītu citus grozījumus, kas nepieciešami, lai ņemtu vērā jaunās tendences narkotisko vielu prekursoru novirzīšanas jomā. Ir īpaši svarīgi, lai sagatavošanas darba gaitā Komisija pienācīgi apspriestos, tostarp ekspertu līmenī.
- (15) Komisijai, sagatavojot un izstrādājot deleģētus aktus, būtu jānodrošina vienlaicīga, savlaicīga un atbilstīga attiecīgo dokumentu nosūtīšana Eiropas Parlamentam un Padomei.
- (16) Lai nodrošinātu vienādus nosacījumus Regulas (EK) Nr. 2005/111/EK īstenošanai, būtu jāpiešķir Komisijai īstenošanas pilnvaras, proti, izveidot licenču paraugus. Minētās pilnvaras būtu jāizmanto saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 16. februāra Regulu (ES) Nr. 182/2011, ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu⁶.
- (17) Tā kā šī regula pamatojas uz kopējo tirdzniecības politiku, īstenošanas aktu pieņemšanai būtu jāizmanto pārbaudes procedūra.
- (18) Tādēļ būtu attiecīgi jāgroza Regula (EK) Nr. 111/2005,

IR PIENĒMUŠI ŠO REGULU.

1. pants

Regulu (EK) Nr. 111/2005 groza šādi:

(1) regulas 2. pantu groza šādi:

(a) a) punktu aizstāj ar šādu:

“(a) “klasificēta viela” ir jebkura viela, ko izmanto narkotisko vai psihotropo vielu nelikumīgai izgatavošanai un kas uzskaitīta pielikumā, tostarp maisījumi un dabīgi produkti, kuru sastāvā ir šādas vielas, izņemot dabīgus produktus un maisījumus, kuri satur klasificētas vielas, bet kuru sastāvs ir tāds, ka klasificētās vielas nevar viegli izmantot vai viegli ekstrahēt

⁶ OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.

ar pieejamiem līdzekļiem vai ekonomiski izdevīgā veidā, un zāles Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2001/83/EK⁷ 1. panta 2. punkta izpratnē;”;

(b) j) punktu svītros;

(2) regulas 6. pantu groza šādi:

(a) panta 1. punkta trešo daļu aizstāj ar šādu:

“Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 30.b pantu, lai paredzētu noteikumus tādu gadījumu noteikšanai, kad licence nav vajadzīga, un lai noteiktu papildu nosacījumus licenču piešķiršanai.”;

(b) pantā pievieno šādu 3. un 4. punktu:

“3. Komisija ar īstenošanas aktiem nosaka licenču paraugu. Šos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 30. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.

4. Panta 1. punkta trešajā apakšpunktā minētie deleģētie akti un 3. punktā minētie īstenošanas akti garantē komersantu sistemātisku un konsekventu kontroli un uzraudzību.”;

(3) regulas 7. pantu groza šādi:

(a) panta 1. punktā pievieno šādu daļu:

“Apsverot, vai piešķirt reģistrāciju, kompetentā iestāde ņem vērā pieteikuma iesniedzēja kompetenci un godīgumu.”;

(b) panta 2. punktu aizstāj ar šādu:

“2. Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 30.b pantu, lai paredzētu nosacījumus, saskaņā ar kuriem no kontroles atbrīvo noteiktu kategoriju komersantus un tos komersantus, kas iesaistīti 3. kategorijā uzskaitīto klasificētu vielu nelielu daudzumu eksportā, nodrošinot to, lai būtu pēc iespējas samazināts klasificētu vielu novirzīšanas risks.”;

(c) pantam pievieno šādu 3. punktu:

„3. Kompetentās iestādes var apturēt vai anulēt reģistrāciju, ja vairs netiek pildīti nosacījumi, ar kuriem reģistrācija bijusi izdota, vai ja ir pietiekams pamats uzskatīt, ka pastāv klasificētu vielu novirzīšanas risks.”;

(4) regulas 8. panta 2. punktu aizstāj ar šādu:

“2. Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 30.b pantu, lai paredzētu kritērijus darījuma likumīgo mērķu pierādīšanai nolūkā nodrošināt, ka kompetentās iestādes var uzraudzīt jebkurus klasificētu vielu pārvietojumus Savienības muitas teritorijā un ka novirzīšanas risks ir samazināts līdz minimumam.”;

(5) regulas 9. pantā:

(a) panta 1. punkta beigās pievieno šādu tekstu:

⁷ OV L 311, 28.11.2001., 67. lpp.

“Šajā nolūkā komersanti sniedz jebkādu pieejamu informāciju, kas ļauj kompetentajām iestādēm pārbaudīt attiecīgā pasūtījuma vai darījuma leģitimitāti, piemēram:

- klasificētās vielas nosaukums;

- klasificētās vielas daudzums un masa; kā arī

- eksportētāja, importētāja, gala saņēmēja vārdi/nosaukumi un adreses un, attiecīgos gadījumos, tās personas vārds/nosaukums un adrese, kas ir iesaistīta starpniecības darbībās.

Šo informāciju izmantos tikai, lai nepieļautu klasificētu vielu novirzīšanu.”;

(b) panta 2. punktu aizstāj ar šādu:

”2. Komersanti kompetentajām iestādēm kopsavilkuma veidā sniedz informāciju par savām eksporta, importa vai starpniecības darbībām. Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 30.b pantu, lai noteiktu informāciju, kas vajadzīga kompetentajām iestādēm, lai tās varētu uzraudzīt minētās darbības, tostarp noteikumus par to, kā attiecīgos gadījumos sniegt šādu informāciju elektroniskā formā Eiropas datubāzei.”;

(6) regulas 11. pantu groza šādi:

(a) panta 1. punkta pirmo daļu aizstāj ar šādu:

“1. Pirms jebkāda pielikuma 1. kategorijā uzskaitīto klasificētu vielu eksporta, pirms pielikuma 2. un 3. kategorijā uzskaitīto klasificētu vielu eksporta uz noteiktām galamērķa valstīm un pirms jebkāda efedrīnu vai pseidoefedrīnu saturošu zāļu eksporta Savienības kompetentās iestādes sūta pirmsizvešanas paziņojumu galamērķa valsts kompetentajām iestādēm saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvencijas 12. panta 10. punktu. Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 30.b pantu, lai noteiktu galamērķa valstu sarakstu nolūkā pēc iespējas samazināt klasificētu vielu un efedrīnu un pseidoefedrīnu saturošu zāļu novirzīšanas risku, nodrošinot sistemātisku un konsekventu šādu vielu un ražojumu eksporta uzraudzību uz šīm valstīm.”;

(b) panta 3. punktu aizstāj ar šādu:

“3. Kompetentās iestādes var piemērot vienkāršotas pirmsizvešanas paziņošanas procedūras, ja tās ir pārlicinātas, ka tas neizraisīs klasificētu vielu un efedrīnu vai pseidoefedrīnu saturošu zāļu novirzīšanas risku. Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 30.b pantu, lai noteiktu šādas procedūras un izstrādātu kopējus kritērijus, kas kompetentajām iestādēm ir jāpiemēro.”;

(7) regulas 12. panta 1. punkta trešo daļu aizstāj ar šādu:

Tomēr visu to klasificētu vielu eksportam, kas uzskaitītas pielikuma 3. kategorijā, eksporta atļauja ir vajadzīga tikai gadījumos, kad ir jāsniedz pirmsizvešanas paziņojums vai kad šīs vielas eksportē uz noteiktām galamērķa valstīm. Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 30.b pantu, lai noteiktu šādu galamērķa valstu sarakstu nolūkā nodrošināt atbilstošu kontroles līmeni.”;

(8) regulas 19. pantu aizstāj ar šādu:

“19. pants

Kompetentās iestādes eksporta atļaujas izsniegšanai var piemērot vienkāršotas procedūras, ja tās ir pārlicinātas, ka tas neizraisīs klasificētu vielu novirzīšanas risku. Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 30.b pantu, lai noteiktu šādas procedūras un izstrādātu kopējus kritērijus, kas kompetentajām iestādēm ir jāpiemēro.”;

(9) regulas 26. pantu groza šādi:

(a) panta 1. punktu aizstāj ar šādu:

“1. Neskarot 11. līdz 25. panta un šā panta 2. un 3. punkta noteikumus, dalībvalstu kompetentās iestādes aizliedz klasificētu vielu, kā arī efedrīnu vai pseidoefedrīnu saturošu zāļu ievešanu Savienības muitas teritorijā vai izvešanu no tās, ja ir pamatoti iemesli uzskatīt, ka šādas vielas un ražojumi ir paredzēti narkotisko vai psihotropo vielu nelikumīgai izgatavošanai.”;

(b) pantam pievieno šādu 3.a punktu:

„3.a Katra dalībvalsts drīkst pieņemt pasākumus, kas nepieciešami, lai tās kompetentās iestādes varētu kontrolēt un uzraudzīt aizdomīgus darījumus ar neklasificētām vielām, jo īpaši, lai kompetentās iestādes varētu:

(a) iegūt informāciju par jebkādiem pasūtījumiem vai darbību saistībā ar neklasificētām vielām;

(b) piekļūt komersanta uzņēmējdarbības telpām, lai iegūtu pierādījumus par aizdomīgiem darījumiem ar neklasificētām vielām.”;

(10) regulas 28. pantu aizstāj ar šādu:

“28. pants

Papildus 26. pantā minētajiem pasākumiem Komisija attiecīgos gadījumos ir pilnvarota ar īstenošanas aktiem noteikt pasākumus, lai nodrošinātu efektīvu uzraudzību attiecībā uz narkotisko vielu prekursoru tirdzniecību starp Savienību un trešām valstīm nolūkā novērst šādu vielu novirzīšanu, jo īpaši attiecībā uz importa un eksporta atļauju veidlapu izstrādi un izmantošanu. Šos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 30. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.”;

(11) regulas 29. pantu svītro;

(12) regulas 30. pantu aizstāj ar šādu:

“30. pants

1. Komisijai palīdz Narkotisko vielu prekursoru komiteja (turpmāk “Komiteja”). Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē.

2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu.”;

(13) iekļauj šādu 30.a un 30.b pantu:

„30.a pants

Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 30.b pantu, lai pielāgotu pielikumu jaunām narkotisko vielu, jo īpaši tādu vielu, ko var viegli pārveidot klasificētās vielās, prekursoru novirzīšanas tendencēm un lai ievērotu grozījumus Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvencijas pielikuma tabulās.

30.b pants

1. Pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai piešķir, ievērojot šajā pantā izklāstītos nosacījumus.

2. Regulas 6. panta 3. punkta trešajā apakšpunktā, 7. panta 2. punktā, 8. panta 2. punktā, 9. panta 2. punktā, 11. panta 1. un 3. punktā, 12. panta 1. punktā, 19. pantā, 28. pantā un 30.a pantā minētās pilnvaras piešķir uz nenoteiktu laiku, sākot ar *[OPOCE ieraksta šīs grozošās regulas spēkā stāšanās datumu]*.

3. Eiropas Parlaments vai Padome jebkurā brīdī var atsaukt 6. panta 3. punkta trešajā apakšpunktā, 7. panta 2. punktā, 8. panta 2. punktā, 9. panta 2. punktā, 11. panta 1. un 3. punktā, 12. panta 1. punktā, 19. pantā, 28. pantā un 30.a pantā minētās pilnvaras. Ar lēmumu par atsaukšanu izbeidzas lēmumā norādītās tiesības pieņemt deleģētos aktus. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* vai vēlākā datumā, kas tajā noteikts. Tas neietekmē neviena jau spēkā esoša deleģētā akta derīgumu.

4. Tiklīdz Komisija ir pieņēmusi deleģēto aktu, tā vienlaikus to paziņo Eiropas Parlamentam un Padomei.

5. Saskaņā ar 6. panta 3. punkta trešo apakšpunktu, 7. panta 2. punktu, 8. panta 2. punktu, 9. panta 2. punktu, 11. panta 1. un 3. punktu, 12. panta 1. punktu, 19. pantu, 28. pantu un 30.a pantu pieņemtie deleģētie akti stājas spēkā tikai tad, ja 2 mēnešos no dienas, kad minētais akts paziņots Eiropas Parlamentam un Padomei, ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus vai ja pirms minētā laikposma beigām gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir informējuši Komisiju par savu lēmumu neizteikt iebildumus. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes ierosmes minēto termiņu pagarina par 2 mēnešiem.”;

(14) regulas 32. panta trešo daļu aizstāj ar šādu:

“Komisija līdz *[OPECE ieraksta datumu, proti, 5 gadi pēc grozošās regulas stāšanās spēkā]* izvērtē 11. un 26. panta īstenošanu attiecībā uz zālēm, kas satur efedrīnu vai pseidoefedrīnu, un 30.a panta īstenošanu un darbību.”;

(15) iekļauj šādu 32.a pantu:

„32.a pants

Datubāze

Komisija izmanto narkotisko vielu prekursoru Eiropas datubāzi, kā noteikts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 273/2004⁸, nolūkā:

⁸ OV L 86, 24.3.2004., 21. lpp.

- (a) veicināt informācijas paziņošanu saskaņā ar 32. panta pirmo daļu, kā arī ziņošanu Starptautiskajai Narkotiku kontroles padomei saskaņā ar 32. panta otro daļu;
 - (b) pārvaldīt to Eiropas komersantu reģistru, kuriem ir piešķirta licence saskaņā ar 6. panta 1. punktu vai reģistrācija saskaņā ar 7. panta 1. punktu;
 - (c) nodrošināt komersantiem iespēju sniegt kompetentajām iestādēm informāciju par savām eksporta, importa vai starpniecības darbībām saskaņā ar 9. panta 2. punktu.”;
- (16) regulas 33. pantu aizstāj ar šādu:

„Datu aizsardzības noteikumi

1. Dalībvalstu kompetentās iestādes personas datu apstrādi veic saskaņā ar Direktīvu 95/46/EK un šīs direktīvas 28. pantā minētās dalībvalsts neatkarīgās publiskā sektora iestādes uzraudzībā.

2. Personas datu apstrādi, tostarp 32.a pantā minētās Eiropas datubāzes vajadzībām, Komisija veic saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 45/2001 un Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāja uzraudzībā.”.

2. pants

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 27.9.2012

*Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs*

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*